

trpi v Črtomirovi, trdnjavi, zidani na skalo sivo', v 'Aj-dovskem gradu' (= v krogu Čopovem)...; umeti je tako tisto 'revo'..., umeti 'jedila'." (Str. 111.) — Pripomnil sem že pri drugi priliki¹, da je alegorizacija, ki bi segala tako daleč, izključena in neizvedljiva; dasi že odnekdaj priznavamo, da meri Prešeren implicitno tudi na svoje osebne in na tedanje javne razmere. Vendar če hoče svojo osebo prav intenzivno zastaviti za svoje ideje, tedaj se ne skriva² za tujo osebo, ampak stopi izza epičnega zatišja.³ Vse, kar tvori stvarnost v Krstu, je tako plastično risano in tako resnično po naravi posneto, da je brez dvojbe vzraslo iz situacije same. Kate-remu pesniku naj pa celo prisojamo, da tira alegorijo do tja, kjer v resničnem krvavem boju meč ni več meč, sekira ne sekira! V tem boju s a m e m je vse-kakor vse konkretno in tudi konkretno zasnovano; da si je Prešeren nemara včasih mislil, češ, jaz se prav tako borim z nasprotniki, to je mogoče, a ni dokazljivo; in pesniški niso bili tisti trenutki, kadar je Prešeren kaj takega mislil! Bile pa so pesniške v najvišji meri tiste ure, ko je Prešeren v objemu nebeške Muze zlagal tiste verze...

Na strani 112 je zapisal dr. Žigon besede, ki se tičejo naravnost našega Gradca. Pravi namreč,

¹ Lj. Zvon 1908, 184.

² „Skrlil je Prešeren v tisti boj Črtomirov in njegovega malega tropa svoj boj in boj Čopov“ (str. 110–111).

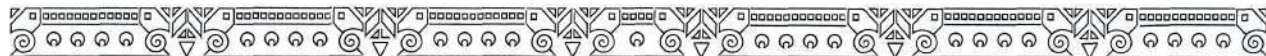
³ Prim. njegov izrek: „Ak' prav uči me v revah skušnja moja“. (Krst II, 6.)

da je tista (alegorična) situacija — „Prešernu vse kaj bolj osebna kakor bojna situacija iz 8. veka, ki je ni videl sam nikoli“. Stavek, ki sem ga podčrtal, me je frapiral. Kaj se to pravi? Pa vendar ne, da Prešeren nikoli ni videl — Ajdovskega Gradca, ki ga je na str. 115 dr. Žigon prekrstil v „trdnjavo Čbelice“? Upam, da ne! Kajti to bi bila prehuda zmeta. — Izvzemši to načelno vprašanje sem jaz prvi, ki zahajam rad k Žigonu Prešerna študirat.¹

Ajdovski Gradec pa je in bo Ajdovski Gradec.

¹ Da bi se le ne bil tako enostransko vdal svoji tretjin-ski teoriji, ki je zdaj tudi na hudo kvar sicer tako kritični in oprezni Grafenauerjevi Zgodovini slovenskega slovstva! S to teorijo hočejo zdaj na centimetre razdeliti celega Prešerna! Nedavno (Dom in Svet 1910, 405 idd.) je bila cela knjiga Poezija tako razlagana; preostajajo še — platnice, Prešernova ostalina in njegova — oseba. — S takimi številkami ne dosežemo drugega, nego da smo doprinesli dokaz svoje marljivosti; to pa bi mogli storiti na plodnejši način.

Te matematične estetičnike opozarjam na sledeče odkritje, ki se menda ni nikjer objavljeno: Uvod Krsta pri Savici šteje 26 tercij, Krst sam pa ima 52 kitic, torej baš dvakrat toliko (NB. če se nisem uštel!). Ali ne diha iz tega matematičnega razmerja vsa — krasota kompozicije? — A še lepša postane krasota, ako se uvažuje, da ima Krst 52 kitic samo v 1. izdaji, v 2. izdaji pa eno več (na to sem opozoril že v Lj. Zvonu 1905, 561). torej 53! Mari bomo mislili tu na kako arhitektonsko fineso ali na 52 (oz. 53) tednov v letu ali kaj? — Bodimo pametni! S takimi preudarjanji se le odtujimo pesniku!

Poezija in proza.

Zložil Vekoslav Remec.

Da, bilo je tako, gospoda moja...
Nekdaj so grajske gospodične nežne
sedele tu ob oknu... Ure bežne
kot večnost dolge... Duša brez pokoja...

— In če se vrne, no, in tako dalje...
Nekdo je rekel, ki doslej molčal je.
— Kaj bi poslušali te zgodbe stare

O, kdaj se vrneš, vitez moj predragi?
Sokola k tebi v dalje bi meglene
poslala rada, da mi razodene,
li še živiš, li padel si med vrage...

o gospodičnih belih lic in rok?
Prijatelj, vina! Karte iz omare
prinesi in vrzimo en tarok! —

